

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quintus. Ad formationem verbi mystici perfecti, quatuor esse
necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

titijæ intendat: in eo enim actu, necdum perfectum verbum intellectus à lumine maiestatis suppressus pronuntiat, & sic describi potest: verbum mysticum est consortium diuinæ naturæ vitaliter bene-afficiens sine *a* verbo intellectus plenè formato. videtur enim ad eius perfectam dictionem ipso lumine ecstático opus fore. hoc verbum à præcedenti in eo differt, quod intellectus nullum verbum exprimat, affectu superexcedente. ideo etiam fruitione durante, *b* mysticus est in optimo modo huius vitæ, non quidem operandi; sed accipiendi: id quod pro tanto longè perfectius est, quam primum verbum: cum amor bonum magis realiter coniungat, quam intellectus. Tertiò, quando affectu hoc remittente, in intellectu patiente resultat species intelligibilis iam habitæ communionis Diuinæ naturæ; quæ quidem species est *c* Agalma, seu pulcherrima præstantissimaq; imago seu representatio benè illius afficientiæ: quæ licet intellectum excedebat, non tamen ab omni *d* intellectuall lumine & capacitate, trunci alicuius instar priuabat, & sic describi potest. Verbum mysticum est communicatio Diuinæ naturæ per speciem resultantem. differt hoc verbum ab utroque præcedente; non enim per intellectum agentem prima eius species fabricatur. sed ipsam speciem, ipso instanti, quo intellectui patienti videre permittitur, ex superexcedente amore resultantem re-

cipit; dein idem ipse intellectus patiens sua actiuitate perficit dicendo ilicò ipsum verbum mysticum; per quod etiam à secundo verbo differt, quod affectu transcendente, dici non potuit: hinc etiam naturæ magis gratum, & proportionatum est, cum utramque potentiam in adæquato e actu, scilicet intellectiōnis, & dilectiōnis, admitat. quod autem, vel ad vnicum verbum mysticum perfectè formandum, plura requirantur, consequenter dicemus,

Ad formationem verbi mystici perfecti, quatuor esse necessaria.

ARTICVLVS QVINTVS.

NVlla res, qua simpliciter est, efficit opus aliquod; sed quæ benè est, beneque se habet. [res ergò creata cum suam perfectionem non in vno; sed in multis in supremo vnitis, possideat: eo quod bonitas non in suo esse solum consistat; sed in omnibus alijs, quæ ad suam perfectionem requiruntur.] oportet in verbo mystico, sicuti in verbo diuino quatuor considerare. Verbum namque diuinum representat essentiam diuinam, & tres personas. vnde (per impossibile) posita diuina natura, sine operatione ad intra; certè otiosa, & vt ita dicam, indigesta maneret. [nisi enim in summo Bono æternaliter esset productio *g* actualis, & con-

a Hic a. 12. *b* Hic a. 18. *c* Hic a. 17. *d* vt Hic a. 12. *e* Hic a. 18. *f* S. Thom. l. 3. Cont. Gent. c. 20. *g* S. Bonan. Itin. ment. c. 6.

consubstantialis, non esset summum Bonum, quia non summè se diffunderet. Ad naturam ergò Diuinam, & substantiam spiritualem pertinet, proportionatum bonum habere: & iam habitum per operationes perficere; ita ut quies in vnitare essentia, actio in Trinitatis distinctione simul sint. nec enim [summum Bonum potest a re-ctè cogitari, quin cogitetur trinum, & vnum.] simili itaque ratione verbum mysticum quatuor repræsentat, scilicet consortium diuinæ naturæ, & tres operationes. & horum quidem primum est [sensus *b* Diuinus,] seu vitale bene-affici, existere, aut habere, summi Boni. siue hoc contigerit ex verbo imperfecto, siue perfecto, siue ex immediato Dei influxu, voluntatis commotione, aut alio extraordinario, & supremo, quocunque tandem modo experimentalis: secundum quem [in rebus spiritualibus (licet non corporalibus) prius *c* gustatur, postea autem videtur: quia nullus cognoscit, qui non gustat; & idèd prius dicit, gustate, & postea, videte.] vndè non obstat quod dicit Augustinus, incognita nequaquam possunt amari: quia est notitia aliqua non intellectualis; sed affectualis, seu experimentalis;] ita ut sicuti [sensibilia sunt *e* prima principia cogitationis humanæ,] ita quoque sensus Diuinus, seu præexistens, & animum sanans bene-affici in con-

sortio diuinæ naturæ per prius in ipsa voluntate, sit primum motuum cogitationis, & formationis verbi mystici, seu principium [eius, vndè cognitione concipitur.] & quia [participatio diuinæ bonitatis, & gratiæ, quæ non est principale *g* mouens ad Deum,] est in animæ essentia; voluntas autem per prius ipsam animæ essentiam contingens, est potentia indeterminata, & consequenter, non potest exire in actum (ordinario cursu,) nisi determinetur, scilicet per operationem intellectus agentis; & conformiter ad intensionem, vel remissionem vitalis præexistentiæ, speciem elicentis; hinc eiusmodi elicita species est secundum, sicut enim vita ante se essentiam postulat; nisi enim sit, non viuit; ita cognitio vitam, nempe non cognoscit, nisi prius viuat. in tantum ut omnis cognitio mystica, in voluntate, seu vitali communionem diuinæ naturæ fundamentum habeat. atque ita [h] intellectu possibilis deindè per speciem rei informatus, intelligendo format in seipso quandam intensionem rei intellectæ.] & hoc est tertium, quia verò in mystico verbo, ex utroque intellectu [spiratur *i* amor, qui est nexus amborum.] hinc sequitur quartum, in quolibet verbo mystico.

Quisquis igitur primò per communionem Diuinæ naturæ, in essentia:

Ccc

& per

^a *Ibid.* ^b *Ioan. à Cruc. de obscu. noct. l. 2 c. 9.* ^c *S. Thom. in Psalm. 33* ^d *S. Bonauent. itin. s. àter. d. 5. e 22. q. 134. a. 5. art. 3.* ^e *q. 10. de mente a. 9. c.* ^g *Opusc. de Beatit. h. l. 1. Cont. Gent. c. 52.* ⁱ *S. Bonau. itin. Ment. c. 2.*

& per tres operationes, intellectus scilicet agentis, patientis, & voluntatis ab utroque vitaliter excitatæ; [Denm inuenit, ab eo quatenus Deus est discedere non potest. dumque hoc intellectus apprehendit, ibi & memoriam, & voluntatem, seu amorem subsequi oportet.] [quod enim Deus in anima *b* nascitur, ipsam plenè felicem, & beatam non efficit: sed illud potius, quod cum amore intimo, & vnione interna cognitionem illam sequitur, quæ in ipsa generatur, & in eam reuertitur originem, vndè nata est, & profluxit, illi adhærens, & quod suum est deferens abnegansque; beata nunc atque felix effecta, non de eo quod suum, sed quod illius; habet enim Anima si velit, & Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum intra se præsentem: & sic in eam, quæ in ipsa est, vnitatem promanar, nudusque ei Deus in ipsa nuda anima manifestatur.] [licet autem opera Sanctæ Trinitatis *c* ad extra sint indiscreta; tamen vnicuique personæ in diuinis appropriatur actio sua propria in tribus superioribus viribus animæ. quia spiritus Sanctus suo tractu operatur in voluntate seu virtute amatiua superiore: Filius in vi intellectiua: Pater in memoria. Et tunc anima apta efficitur ad contemplandum Deum. Caterùm quia spiritus Sanctus nobis propinquior est secundum efflu-

xum Sanctæ Trinitatis, eò quod procedat à Patre & Filio; idcirco amatiua vis primò agitur, & trahitur, deindè intellectus & memoria.]

Nec mirandum est, formationem verbi mystici, ante operationes intellectus, vitalem communionem diuinæ naturæ prærequirere. Vndè enim, nisi [ex bono *d* bonitatis imago] habebitur? & vndè species ad actualem beneficentiam elicietur, nisi sit ex præ-existentia boni communicati per donum habitus supernaturalis, & maxime sapientiæ? ita vt talis [habitus per *e* essentiam suam sit principium talis actus] & vitalis communionis, ad eliciendam speciem pro Hic, & Nunc vnicè propriam: & ad operationem intellectus agentis conformem? Sed dicces primò, intellectus sine eiusmodi vitali efficientia, potest mouere voluntatem ad seruanda mandata Dei, & Sanctæ Ecclesiæ, & ad actus charitatis spiritalis, & corporales proximi exhibendos; sicut & alios actus virtutum. Respondeo, cum gratia Dei optimè hæc fieri; sed tales actiones esse operationes, effectus, seu verba gratiæ Sanctificantis, & vitam æternam pro futuro merentis. Secundò, Intellectus potest formare multas conceptiones de Deo, vt est vnus, & Trinus, immensus, æternus, omnipotens, & his similia multa, absque dicta vitali communiōne diuinæ naturæ. Respondeo, & hæc optimè

a Taul. ser. 2. in Circumc. *b* Idem ser. 2. in nativ. *c* Harph. l. 2. p. 4. c. 63. *d* S. Dion. de diu. nom. c. 4. *e* S. Thom. q. 10. de ment. art. 9. c.

optimè, sanctèque fieri ab illis, quibus credita sunt eloquia Dei; sed eiusmodi esse tantum Theologicas, & conformes fidei reuelatæ: vbi intellectui ex natura actionem satisficit, à veritatis positione; videns enim intellectus verum esse, scilicet quod Deus sit vnus, & Trinus, habet quod ex natura illius operationis intendit. & talia verba sunt speculationis, quæ pro vltiori fine non habet actualem excitationem voluntatis, ad vitale consortium diuinæ naturæ. mystica autem operatio, loquutionè spectat comprimis talem afficientiam: aliasque dictas operationes gratiæ sanctificantis, & fidei reuelatæ exercet, quando decet, & mysticis functionibus, in exercitio actus, summè non intendit.

Difficilius insuper formantur operationes, seu verba mystica, quam alia verba iam dicta. cum enim [intellectus sit potentia & apprehensiuua, voluntas appetitiua;] [intellectus autem, & sensus non moueant nisi mediante appetitu,] oportet in negotio mystico (vbi sensus diuinus tanquam cœlica sanitas præsupponitur) prius sensum, & vitam habere, antequam vitaliter possit operari, vel loqui. quia nimirum [essentialis, & substantialis, vnio fit in anima, & potentijs, & in fundo substantiæ animæ, & potentiarum dulcissimè complexus celebratur supremæ Transformationis,] &

[regnum Dei quod intra nos est, in ipso videlicet intimo fūdo supra dominium virium operationem, seu actualitatem oritur.] itaque [sicut occulta Deitatis natura secundum modum personarum æternaliter contemplatur, & amat; sic secundum essentiæ suæ vnitatem in quodam semper complexu fruitur personarum. in quo nimirum complexu deuoti spiritus vniuersi vnus cum Deo profundo amoris profuuo protinus efficiuntur.] ne quis autem sibi imaginetur, hæc quatuor multipliciter causare, dicimus consequenter,

Quod verbum mysticum formetur in instanti.

ARTICVLVS SEXTVS.

SI quis vt arrham gloriæ, generalem modum se se ad Deum conuertendi, eamque conuersionem per intellectum agentem, continuè abstrahentem, & bonum vitaliter afficiens reijcientem, sibi ipsi constituerit; facillimè has mysticas industrias, diuinosque in orbe terrarum, seu animæ lusus contemnet, tanquam quæ speculatiua sint, internæ quieti noxia, & liberæ operationes spiritus retardantia. cuius quidem obiectiunculæ mullitacionem, tanquam mysticæ distinctionis, & instantaneæ operationis realis, vitaliterque afficientis ignaram, ac

Ccc 2

per-

a Opusc. 35. b Ioann à Cruc. l. in explanat. Cant. c Taul. serm. 2. in Fest. SS. Trin. d Harph. l. 3 p. 4. c. 27.